

Revisionsrapport

Granskning av delårs- rapport 2016

Surahammars kommun

*Magdalena Bergfors
Helene Ellingsen
Elisabeth Husdahl*

Oktober 2016

pwc

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	3
2	Inledning	4
2.1	Bakgrund	4
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Metod	5
3	Granskningsresultat	6
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	6
3.2	Resultatanalys	7
3.3	Nämndernas budgetuppföljning och prognos	8
3.4	God ekonomisk hushållning	8
3.4.1	Finansiella mål	8
3.4.2	Mål för verksamheten	9

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2016-01-01 – 2016-07-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2016.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden uppgår till 19,3 mnkr (23,8 mnkr), vilket är 4,5 mnkr lägre jämfört med motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett resultat om 19,6 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- Vi bedömer att delårsrapporten inte fullt ut uppfyller rapporteringskraven enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nr 22 Delårsrapport. När det gäller huruvida målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås saknas en återrapportering av verksamhetsmålen.
- Vi bedömer att delårsrapporten, med undantag av avvikelserna mot rekommendation nr 22 enligt ovan, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Enligt prognosen i delårsrapporten kommer kommunen uppnå sex av åtta delmål avseende de finansiella målen.
- Kommunfullmäktige har i budget för 2016 antagit mål/fokusområden för styrelserna och nämnderna. I delårsrapporten finns inga verksamhetsmål/fokusområden redovisade, varför vi inte kan uttala oss om måluppfyllelsen. Vår rekommendation är att kommunstyrelsen ser över rutinerna gällande arbetet med uppföljningen av målen.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång per år upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten. Denna ska enligt 20 a § 8 kap Kommunallagen behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22 samt god redovisningssed i övrigt
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän.
- Analys av relevanta dokument.
- Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet per 2016-07-31 samt av resultatprognosen för året.
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen.

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Rapporten är faktagranskad av medarbetare på ekonomikontoret.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari till juli 2016, vilket är i överensstämmelse med KRL, d.v.s. att delårsrapporten ska omfatta minst sex och högst åtta månader. Resultatet för perioden uppgår till 19,3 mnkr.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning och balansräkning. Kommunledningskontoret skickar anvisningar och tidplan avseende delårsrapporteringen till förvaltningarna och bolagen.

En sammanställd redovisning har upprättats i enlighet med RKR 22 Delårsrapport. I delårsrapporten finns förutom den sammanställda redovisningen, d.v.s. resultat- och balansräkning, även en kort beskrivning för respektive bolag.

Ett urval poster, bl.a. avseende periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten, har granskats.

Vid tidigare års granskningar har noteringar om saknad giltig revers till utlämnat lån och saknad amorteringsplan gjorts. Delårsgranskningen visar att en giltig revers till ett utlämnat lån på 5,6 mnkr fortfarande saknas. Beslut om amorteringsplan har, enligt uppgift från kommunen, fattats under 2016 för ett av lånen och amortering har påbörjats för det andra lånet. Kommunen bedömer därmed att lånet kommer att återbetalas av de båda föreningarna.

Fr.o.m. 2014 finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av kommunens materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4). Kommunen tillämpar komponentavskrivning på anläggningstillgångar som anskaffats 2014 eller senare. Däremot har ingen bedömning gjorts av effekten att komponentindela tidigare anskaffade tillgångar.

Resultaträkningen i kommunens delårsrapport är uppställd i enlighet med KRL. Uppgifter om utfallet för den period delårsrapporten avser och motsvarande period föregående år redovisas tillsammans med utfall i bokslutet för 2015 samt budget och prognos för 2016. Prognosen visar på ett positivt resultat på 19,6 mnkr vid årets slut.

Även balansräkningen är uppställd i enlighet med KRL. Jämförelsesiffror redovisas för motsvarande period föregående år samt för bokslutet 2015.

Noter finns med i delårsrapporten, trots att inga krav ställs på detta enligt KRL.

Bedömning

I vår översiktliga granskning har det, med reservation för det som beskrivs ovan, inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

Vi bedömer att delårsrapporten i stort är upprättad i enlighet med lagar och rekommendationer.

Vi har granskat ett urval poster, bl.a. periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten, och bedömer att väsentliga poster har periodiserats korrekt.

Likt tidigare år bedömer vi att det finns en risk för de lån som saknar giltig revers och/eller aktuell amorteringsplan. Vi rekommenderar därför kommunen att upprätta giltig revers och amorteringsplan i de fall det saknas.

3.2 Resultatanalys

Prognosen för helåret visar på ett positivt resultat, 19,6 mnkr, vilket är 9,1 mnkr bättre jämfört med budget för 2016. Avvikelsen beror på:

- Verksamhetens nettokostnad avviker med 0,9 mnkr jämfört med budget
- Skatteintäkter och statsbidrag förväntas bli 2,8 mnkr högre jämfört med budget
- Finansnettot beräknas i helårsprognosen bli 5,3 mnkr bättre jämfört med budget. Förbättringen avser framförallt de finansiella kostnaderna som förväntas bli lägre jämfört med budget, vilket förklaras av lägre räntekostnader p.g.a. att kommunen omsatt lån med hög ränta till lägre ränta.

I nedanstående tabell redovisas utfall per den 31 juli 2016, prognos för utfall per den 31 december 2016, budget för 2016 samt helårsprognosens avvikelse mot budget.

Resultaträkning, mnkr	Utfall delår 2016	Utfall delår 2015	Prognos 2016	Budget 2016	Avvikelse mot budget
Verksamhetens intäkter	70,9	59,9	109,0	101,5	7,4
Verksamhetens kostnader	-346,3	-316,7	-594,7	-583,0	-11,7
Jämförelsestörande poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	-13,4	-15,2	-23,0	-28,2	5,2
Verksamhetens nettokostnad	-288,9	-272,0	-508,7	-509,7	0,9
Skatteintäkter	250,0	245,6	428,8	432,5	-3,7
Generella statsbidrag	59,6	53,0	102,2	95,8	6,5
Finansiella intäkter	1,2	0,3	1,5	0,7	0,8
Finansiella kostnader	-2,6	-3,1	-4,2	-8,7	4,5
Årets resultat	19,3	23,8	19,6	10,6	9,1

Resultatet enligt avstämningen mot balanskravet uppgår till 19,6 mnkr enligt upprättad prognos för 2016.

3.3 Nämndernas budgetuppföljning och prognos

Styrelserna och nämnderna prognostiserar ett överskott på 3,8 mnkr vid årets slut, se tabell nedan. Det är främst kommunstyrelsen, men även Socialnämnden och Bygg- och miljönämnden som prognostiserar överskott medan Barn- och bildningsnämnden prognostiserar ett underskott vid årets slut.

Inom barn- och utbildningsnämnden är det främst skolskjutsar, förskoleverksamheten och fler barn med behov av extra resurser i skolan som beräknas generera de större underskotten.

mnkr	Utfall delår 2016	Prognos 2016	Budget 2016	Avvikelse budget - prognos
Kommunstyrelsen	88,4	157,2	160,6	3,4
Barn- och bildningsnämnden	81,5	142,0	139,7	-2,3
Socialnämnden	98,7	159,5	160,5	1,1
Bygg- och miljönämnden	1,7	4,0	5,7	1,7
Summa	270,3	462,6	466,4	3,8

3.4 God ekonomisk hushållning

3.4.1 Finansiella mål

Kommunfullmäktige antog under 2001 fyra övergripande finansiella mål. Dessa är:

1. Den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat.
2. Nyinvesteringar ska finansieras fullt ut med skattemedel.
3. Säkerställande av pensionsskuldutbetalningen ska ske.
4. Återbetalning av låneskulden.

Till dessa mål finns åtta delmål. I delårsrapporten finns en avstämning av sex av de åtta delmålen, se tabell nedan. Fem av de avstämde delmålen är kopplade till målet om att den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat. I avstämningen av de finansiella målen uppfyllelse i delårsrapporten bedöms samtliga avstämde mål uppnås under året. Ett av totalt två delmål avseende målet om att nyinvesteringar ska finansieras fullt ut med skattemedel följs upp. Delmålet som avser återbetalning av låneskuld bedöms enbart kunna uppfyllas i det fall extra amorteringar görs.

Målet om säkerställandet av pensionsskuldutbetalningen är inte aktuell eftersom tillförda medel saknas i tillräcklig utsträckning för att göra eventuella placeringar.

Finansiellt mål	Prognos 2016	Måluppfyllelse
Mål 1 - Den löpande verksamheten ska visa ett positivt resultat		
Positiv resultatutveckling	19,6 mnkr	Prognosen pekar på att målet kommer att uppnås.
Nettoresultatets andel av skatteintäkter ska vara högre än 2 %	3,7%	Prognosen pekar på att målet kommer att uppnås.
Nettokostnadsandel totalt (exkl. finans) ska vara högst 96 %	95,8%	Prognosen pekar på att målet kommer att uppnås.
Nettokostnadsandel totalt (inkl. finans) ska vara högst 98 %	96,3%	Prognosen pekar på att målet kommer att uppnås.
Positiv soliditet	24,8%	Prognosen pekar på att målet kommer att uppnås.
Mål 2 - Nyinvesteringar ska finansieras fullt ut med skattemedel		
Självfinansiering av årets investeringar	100,0%	Prognosen pekar på att målet kommer att uppnås.

Bedömning

Vi bedömer, utifrån vår översiktliga granskning, att det prognostiserade resultatet är delvis förenligt med de finansiella målen som fullmäktige fastställt i budget 2016. Sex av totalt åtta delmål bedöms uppnås under 2016.

3.4.2 Mål för verksamheten

I budget 2016 har kommunfullmäktige antagit mål/fokusområden för de olika styrelserna och nämnderna. Dessa mål följs dock inte upp i delårsrapporten.

Bedömning

Vi kan inte göra någon bedömning av mål och måluppfyllelse då detta saknas i delårsrapporten. Vår rekommendation är att kommunstyrelsen ser över rutinerna gällande arbetet med uppföljningen av målen.

2016-10-27

Magdalena Bergfors
Projektledare

Kerstin Svensson
Uppdragsledare